

De meest-
gestelde vragen
over...

Ecosysteembenadering

De ecosysteembenadering is een heel belangrijk principe voor de Noordzee. Wat houdt de ecosysteembenadering precies in voor het beleid voor de Noordzee? De opvattingen hierover lopen erg uiteen. Volgens Stichting De Noordzee vormt het ecosysteem de basis voor al het mogelijke gebruik. Gedegen kennis over het ecosysteem en de draagkracht daarvan is onmisbaar voor goed beleid. In deze factsheet gaan we dieper in op de term 'ecosysteembenadering'.

Foto: J Gryson

STICHTING DE NOORDZEE GEEFT ANTWOORD

Wat betekent het, de ecosysteembenadering?

De ecosysteembenadering is leidend voor (inter)nationaal beleid- en regelgeving voor de Noordzee. Het is het uitgangspunt van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid en de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM), die in juli 2009 van kracht is geworden. Dit is de erkenning dat een gezond ecosysteem de drager is van economisch gebruik, ook op de langere termijn. Bij het bepalen van een duurzaam economisch gebruik dat in evenwicht is met het mariene ecosysteem, moeten we eerst kijken naar het ecosysteem. Volgens Stichting De Noordzee vormt het ecosysteem de basis voor al het mogelijke gebruik. Zonder gezond ecosysteem is er geen (duurzaam) gebruik. Menselijke activiteiten zijn dus afhankelijk van het ecosysteem.

Wat levert het ecosysteem ons op?

Behalve dat het ecosysteem een intrinsieke waarde heeft, levert het ook vele diensten. Een bekend voorbeeld is de productie van voedsel in de vorm van vis, schaal- en schelpdieren. Ook levert de zee grondstoffen als zand en gas, is de zee belangrijk voor recreatie en speelt de zee een rol tegen klimaatverandering. Mogelijk kan de zee nog meer voor de mens betekenen, bijvoorbeeld op het gebied van medische toepassingen. Maar, een gezond ecosysteem is wel een voorwaarde voor het leveren van deze diensten.

Welke factoren verstoren het ecosysteem?

Het staat vast dat de Noordzee er vroeger heel anders heeft uitgezien. Dit komt deels door natuurlijke variatie. Maar daarbij is de Noordzee sterk veranderd door menselijke activiteiten. In veel gevallen zijn de gevolgen van gebruik heel duidelijk, zoals bij visserij en gaswinning. In andere gevallen zijn oorzaak en gevolgrelaties minder eenduidig. We moeten dus meer inzicht krijgen in de effecten van menselijke activiteiten op de Noordzee.

Wat is volgens Stichting De Noordzee de beste ecosysteembenadering?

Een goede toepassing van de ecosysteembenadering vereist volgens Stichting De Noordzee:

1. Dat het ecosysteem voorop staat en het duidelijk is naar welke situatie wij streven;
2. Dat de maatschappelijke afwegingen in het beleid eerlijk en transparant zijn en het helder is welke keuzes zijn gemaakt.

Dus: wat is het beste voor het ecosysteem en wat zijn andere argumenten om een activiteit wel toe te staan?

Ecosysteembenadering volgens OSPAR

'De ecosysteembenadering is het geïntegreerd beheer van de menselijke activiteiten, gebaseerd op kennis van de dynamiek van het ecosysteem, met als doel de invloeden die kritisch zijn voor de gezondheid van het systeem te identificeren en hierop actie te ondernemen, en hierdoor een duurzaam gebruik van ecosysteemproducten en -diensten, en behoud van de integriteit van het ecosysteem te bereiken'.

